

Szubjektív beszámoló a VII. Magyar Tájökológiai Konferenciáról

2017. május 25-27.-e között az Szegei Tudományegyetem Földrajzi és Földtudományi Intézete az U-GEO Alapítvánnyal közösen volt a szervezője, egyben házigazdája a kétévenként megrendezésre kerülő Magyar Tájökológiai Konferenciának. Az alábbiakban rövid szubjektív keresztmetszetet szeretnék adni a rendezvényről. Indokolt, hogy a tájökológiai témakörökkel foglalkozó kutatók és gyakorlati szakemberek kétévente összegyűljenek, és megosszák egymással gondolataikat, tudományos eredményeiket. A konferenciák közötti két éves időszaka szükséges is ahhoz, hogy a sokszor terepmunkát is igénylő kutatásai közül minden résztvevő a legújabbakat hozhassa el, így a Magyar Tájökológiai Konferencia e tudományterület legújabb eredményeit bemutató tudományos seregszemle legyen. Milyen kutatási irányzat is a tájökológia? A résztvevők erre is választ adtak: Interdiszciplináris, sőt – mint ahogy CSORBA PÉTER a magyar tájökológiai kutatások helyzetét bemutató előadásában fogalmazott – transzdiszciplináris. MEZŐSI GÁBOR a konferencia tudományos bizottságának elnöke kiemelte – a szervezők reményei szerint, ez a két és fél napba sűrített szakmai találkozó kialakította, erősítette és elmélyítette a tájökológiával foglalkozó, de más-más szakterületen dolgozó kutatók és gyakorlati szakemberek közti párbeszédet, szakmai együttműködést. Az idei rendezvény különösen nagy hangsúlyt fektetett a táj kutatással szoros kapcsolatban álló területeken (például várostervezés, területrendezés, agrárium, erdészet stb.) dolgozó szakemberekkel folytatott tapasztalatcserére, a gyakorlati tájvédelemmel kapcsolatos problémák megvitatására, az ágazatokon átívelő közös szempontok megtalálására, valamint a téma szakpolitikai kapcsolódására. E célok jegyében fogant az immár hetedik Magyar Tájökológiai konferencia alcíme: „*Interdiszciplináris táj kutatás a XXI. században.*”

Nagy öröm és megtiszteltetés volt a szervezők és a résztvevők számára, hogy Áder János köztársasági elnök úr elvállalta a konferencia fővédnökségét, és hogy az egyes szekciók elnökségében, illetve sok esetben plenáris előadóként is köszönthettük a döntéshozókat, köztük a környezet- és természetvédelem ügyekért is felelős Vidékfejlesztési Minisztérium képviselőit. A konferencia szervezőiként egyszerre volt könnyű és nehéz dolgunk akkor, amikor a vártnál lényegesen több, közel 200 fő jelezte részvételi szándékát. A résztvevők köre ugyan rendkívül színes volt, de nekünk, szervezőknek csupán a kialakuló diskurzusok főbb csapásirányait, sokszor meglehetősen feszes időkereteit kellett megterveznünk, a többi már szinte ment magától.

Ha a konferencia előadásait tartalmuk szerint csoportosítjuk, akkor e széles palettán belül jól elkülönülnek a kutatókat napjainkban leginkább érdeklő kérdések, melyek közül a teljesség igénye nélkül felsorolnék néhányat:

1. Milyen feladataink, teendőink vannak az Európai Táj Egyezményben, illetve a Nemzeti Tájstratégiában lefektetett alapelvek megvalósítása kapcsán?
2. Hogyan, milyen módszerekkel készíthetjük el Magyarország tájkarakter térképét?
3. Milyen metodikával térképezhetők az ökoszisztéma szolgáltatások Magyarországon?
4. Melyek az agrárterületek zöldítésének első tapasztalatai?
5. Hogyan változtak, és várhatóan milyen irányban változnak majd tájaink?

A konferencia három napja alatt közel 200 résztvevő 15 tematikus szekció keretében, több mint 150 prezentációban mutatta be legújabb eredményeit. Nyolc magyar nyelvű és két idegen nyelvű plenáris előadás adott kitekintést a táj kutatás aktuális kihívásairól, a nemzetközi kutatási trendekről, a tájökológia hazai helyzetéről és jövőbeli lehetőségeiről.

A már szinte állandó résztvevőnek számító geográfus, tájépítész, erdész és agrármérnök kutatókon, gyakorlati szakembereken kívül a korábbi évekhez képest nagyobb számban vettek részt a konferencián biológusok, főként ökológusok. Örömmel konstatálhattuk a résztvevők

fiatalos korösszetételét. Úgy gondoljuk, hogy a hazai tájökölógiai kutatások számára biztató a fiatal kutatók nagyszámú részvétele, mely mintegy rányomta bélyegét a rendezvényre. Az előadások szünetében néha meglehetősen heves, de minden esetben konstruktív, előremutató és soha sem bántó szándékú vita folyt. Nagyon jólesett tapasztalnunk a kísérőrendezvényeken való nagyszámú részvételt, és látni, hogy az előadók döntő többsége nem csupán a saját előadását tartotta meg, hanem meghallgatta, és hozzászólt más előadásokhoz is.

Miben volt még más ez a konferencia az előzőekhez képest? Talán még abban, hogy a társadalomföldrajzos szakma jeles képviselői is előadták gondolataikat, kutatási eredményeiket, jelenlétükkel is hirdetve a földrajz komplex szemléletét, valamint hogy társadalmi, gazdasági folyamatok nélküli táj nincs!

A konferenciához kapcsolódóan kezdeményezzük az *International Association for Landscape Ecology* (IALE) magyarországi tagozatának újjáalakulását annak reményében, hogy ez még inkább előmozdítja a hazai kutatási eredmények nemzetközi kapcsolódását.

A rendezvény zárásaként a résztvevők félnapos szakmai tanulmányúton vehettek részt, mely során megtekintették a mórahalmi Nagyszéksós-tó sikeres vizes élőhely rekonstrukcióját, a Fehér-tó élővilágát, valamint a világviszonylatban is ritkaságnak számító csolyospálosi réti mészke feltárással is megismerkedhettek. A terepbejárás sikeréhez az égiek (értsd a kedvező időjárás) is hozzájárultak.

A visszajelzések alapján úgy tűnik a VII. Magyar Tájökölógiai konferencia elérte célját: a résztvevők keresztmetszetet kaptak a témához kapcsolódó legfrissebb kutatási eredményekről. Megindult illetve folytatódott a tájökölógiai műhelyek, valamint e tudományterület elméleti és gyakorlati művelői közti szakmai kommunikáció. A konferencia legjobb tanulmányait a *Tájökölógiai Lapokban*, illetve a *Journal of Environmental Geography* című szaklapban kerülnek majd publikálásra. A konferencia kibővített összefoglalóit tartalmazó elektronikus kiadványt minden résztvevő kézhez kapta, illetve hamarosan elérhető lesz a konferencia alábbi honlapján is: <http://www.geo.u-szeged.hu/tajokologia/>

Szilassi Péter, Szeged